

A megyei NEB ülése

Vajon van-e rá módja annak, aki becsülettel munkával akarja kitölteni a munkahelyén az időt, hogy azt megtegye? Van-e lehetősége ügyeinek intézésére műszakkezdés előtt vagy után? Alkalmazkodtak-e az ügyfélforgalmi igényekhez a közgazgatási szervezetek, szolgáltató vállalatok? Milyen tényezők befolyásolják a gyors, érdemi ügyintézés? Hogyan alakulnak ezzel kapcsolatos szokásaink, különösen most, hogy az ötnapos munkahét általánossá vált? Ezekre a kérdésekre keres választ a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság, mely egyebek között a Csongrád megyei NEB-et is felkérte a helyi sajátosságok felmérésére.

A munkabizottság tapasztalatait összegező jelentést

tegnap, szerdán tárgyalta meg a dr. Tihanyi Ernő elnökhelyettes vezetésével ülésező megyei NEB. A jelentést — mely Az állampolgárok ügyeinek munkaidőn kívüli intézése címet kapta — megvitatta és elfogadta a testület. A vitában részt vett dr. Bozó Sándor, a megyei tanács vb-titkára is.

Az ötnapos munkahét bevezetése készítette a megyei népi ellenőröket arra is, hogy egy-egy ügyükre figyelemmel kísért folyamatot — a munkaerő-gazdálkodást és a munkaidőalap kihasználását segítő termelőüzemi törekvéseket — ismét megvizsgáljanak. Tapasztalataik összefoglaló jelentését ugyancsak a tegnapi ülésen tárgyalták meg a megyei NEB tagjai.

Pályaválasztási vetélkedő

A KISZ városi bizottsága épületében és az Április 4. úti diákotthonban rendezték meg a pályaválasztási vetélkedő szegedi döntőjét. Az induló 19 csapat tagjai szóban, írásban és játékos gyakorlati próbákban adtak számot egy-egy választott szakmában való jártasságukról. A KISZ-bizottságon megtárgyalt vetélkedő első helyezettje a Mórincz Zsigmond Általános Iskola csapata lett. (Tagjai: Kiss László, Benkő Zoltán és Toókos Gábor; felkészítő tanár: Halmosiné Pakai Iлона.) A diákotthonban rendezett vetélkedésből a Zalka Máté Általános Iskola tanulói; Hargita László, Rigó Erzsébet és Takács Anikó kerültek ki győztesen.

Az elfogyasztott modell

Annak idején rajztanár néninket Cinóbernek kereszteltük a haja és a gombfésztéké színe után. Egyszer az én rajzlapom mutatta be az osztálynak a röplabdapálya perspektivikus képét, s ő is „festette ki”. Ora végén vettem a bátorságot, s nem a saját munkámat, hanem Cinóber tanár néni rajzát adtam be. A következő alkalommal megdöbbsenem, mikor a hatalmas piros hármast megláttam a rajzlapon. A parányi plasztikbomba akkor robbant, amikor az osztály előtt közöltem a tényeket. Persze, mai eszemmel ezt már nem tenném, de a történet arra mindenképpen figyelmeztet, milyen kegyetlenül ösztinte tud lenni a gyerek, s milyen labilissá válhat egy pillanat alatt a pedagógus megalapozatlan presztízse.

Egy másik történet már főiskolás koromból való. Vinkler László az első órán csendéletet rakott ki élénk almákból, körtékből, szőlőfürtökből. Majd elcsöppent a nyálynak! Nem közölt velünk megfoghatatlan ítéleteket, nem kezdte el magyarázni, mit csinálunk jól vagy rosszul, csak mellénk telepedett, s maga is elkezdett dolgozni. Nem tudtuk levenni szemünket figyelő tekintetéről, az ecsetje alatt alakuló kompozícióról, az alkotás tettenérő pillanatairól. És talán soha nem esett még olyan jól gyümölcs, mint amikor óra végén följárlotta, megehetjük a modellt. Ez az első találkozás többet jelentett minden magyarázkodásnál, pedagógiai hitvallásnál, ars poetica-hirdetésnél.

A pedagógus presztízse és az alkotó tanár ideája szorosan összefonódik. A pedagógiában épp az a szép és izgalmas, hogy a társadalmi fejlődéssel együtt folyamatosan, a kor igényeihez igazodva kell kivívni a tanárnak tekintélyt, becsületet, állandóan formálva személyiségét. Az utóbbi években mind sürgetőbb az igény, hogy az iskolákban izlést formáljanak, megalapozzák az esztétikai is-

mereteket, a komplex vialitásra neveljenek. Ezt a munkát csak jól felkészült, elméletileg és gyakorlatilag egyaránt képzett rajzpedagógusok végezhetik. Olyan Janus-arcú tevékenység ez, mely összekapcsolja és feltételezi a napi oktató-nevelő munka minden mozzanatát, és az önállóan végzett alkotó tevékenységet. Ezt ismertem föl három esztendője a Csongrád megyei Továbbképzési és Módszertani Intézet, amikor kezdeményezése nyomán megalakult a rajztanárok megyei stúdiója. A valós igényekből született műhely eddigi eredményei — elméleti előadások, gyakorlati foglalkozások, alkotótáborok és kiállítások — bizonyították a fölismerés helyességét, jogoságát. A stúdió alkotóműhely és fórum lett, összetartó és kisugárzó ereje mindjobban erősödik.

Az idén nyáron az ástóthalmi erdőszeti szakiskola csodás parkiában rendezték meg, immár másodszer, a stúdió alkotótáborát, ahová meghívták a megye amatőr képzőművész köreinek vezetőit és legtehetségesebb tagjait. A résztvevők most Makón,

Kulturális jegyzetek

a városi kiállítóteremben közös tárlaton mutatkoznak be. Legtöbben közvetlen környezetük jelenségeivel igyekeznek szembeesülni, természeti képek, emberek, állatok jelennek meg munkáikon. Öröm látni, hogy gazdagodott a műfaji paletta, miként vált elmélyültebbé a témák megközelítése. Csak sajnálhatjuk, hogy jó néhány ismert és tehetséges, jórészt fiatal rajzpedagógus nevét és munkáit hiába kerestük a tárlaton! Pedig nélkülik nemcsak szegényebb, de hiteltelebb is a bemutató. Végül hadd idézzem Vinkler László gondolatát: „A művészetoktatás nagy lehetősége, hogy nemcsak szak tudást közvetít, hanem az ember egészével foglalkozik, élni tanít. Arra törekedtem a rajzoktatásban, hogy a valóságot minél több szempontból, egymást kiegészítő szemléletmóddal dolgoztattam fel. A világnak ez a sokoldalú megközelítése teszi kreatívvá az embert, ez alakítja személyiségét szabadon.” Ez hát a feladat, s nem kisebb a felelősségem, amelyet már ott éreztem, annak a modellmunkájában is.

Éremdilemmák

Szerettem volna megszámolni a 29. Vásárhelyi Őszi Tárlaton szereplő alkotásokat. Ment is egy darabig, amíg a festményeknél, grafikáknál tartottam. A gondok akkor kezdtek sűrűsödni, amikor az igen gazdag éremkollektiót igyekeztem számba venni. Rá kellett jönnöm, hogy az éremnek nemhogy két, három, de talán több oldala is van.

Az egyik jelölés szerint, például Sz. Egyed Emma munkáinak esetében, külön tüntetik föl Marc Chagall, Kernstok Károly és Camille Pissarro emlékének szentelt érem elő- és hátlapját. Fritzh Mihály viszont egy műként jegyzte hat darabból álló sorát így: Fragonard I—VI. Egy másik esetben Gáti Gábor egy műként állítja ki Ady-érmét: Ady (előlap, hátlap), majd egy

műként nyolc darabból álló Játékszín 80 című sorozatát. Gera Katalin három darabból álló Kékszakállú című műve egy alkotásként szerepel, Nagy Sándor öt darabos Egy költőncos rémálma című sorozata szintén. De akkor miért jelöli Simon Ferenc alkalmi érmei után, hogy (kétfoldas), miért nem két külön mű Varga Éva Repülés I—II. érme, amikor mindkettőnek külön címet is ad (Angyal, Hinta), s miért más a jelölése Tóth Sándornak, mint a többieknek, például: Kölcsey Ferenc A—B.

Egyszóval, miért nincs rend az őszi tárlat katalógusában, miért nem egységes — ha nem is az alkotói jelentkezés, de legalább a szerkesztői szemlélet? S ez nem szörszálhasogatás!

Tandi Lajos

KISZ-munka a családosi fiatalok körében

A családosi fiatalok körében végzett KISZ-munkáról tanácskozott tegnap délután a Csongrád megyei KISZ-bizottság. Az ülést — amelyen részt vett Kamenszky Péter, a megyei pártbizottság munkatársa — Bódi György, a KISZ KB tagja, a megyei KISZ-bizottság első titkára vezette. A családosi fiatalok számára szervezett szabadidős programokról Czako János, a megyei KISZ-bizottság megbízott titkára számolt be. A tájékoztató kiemelte a családosi KISZ-fiatalok között végzett mozgalmi munka fontosságát, de egyben hangsúlyozta, hogy számottevő eredményeket e területen eddig még nem sikerült felmutatni. Egy-egy akció, sportrendezvény, néhány eredményesen működő ifjúsági klub vagy sikeres kirándulás szolgált csak jó példát.

Általánosságban megállapítható: kevés segítséget nyújtott az ifjúsági szövetség a szabad idő tartalmas kihasználásához e korosztály számára. A KISZ egyedül nem is számíthat nagyobb sikerre, hiszen sem az apparátus létszáma, sem pedig az ifjúsági szövetség anyagi lehetőségei és intéz-

ményi háttere nem megfelelő ehhez. Ezért szükséges a jövőben még inkább támaszkodni a munkahelyi szervezetek, a pártszervezetek segítségére. A megyei KISZ-bizottság néhány nagyobb programot szervezhet ugyan, de jelentős előrelépés csak akkor várható, ha a járási és városi bizottságok, az alapszervezetek helyesen felmérve a fiatalok igényeit, a helyi intézményekkel együttműködve alkalmazzák ki munkájukat.

A téma megtárgyalása után Bódi György tájékoztatta a testületet a megyei KISZ-bizottság delegációjának Lengyelországban tett látogatásáról. Ezt követően Veszélyné Agnes, a megyei bizottság munkatársa tartott tájékoztatót az építőtáborok 1982. évi munkájáról, a szervezés és lebonyolítás tapasztalatairól. A napirendi pont megtárgyalásán részt vett Fűredi István, a KISZ KB építőtábori bizottságának munkatársa.

B. Z.

Emlékezés Erdey-Grúz Tiborra

Erdey-Grúz Tibor sirmelkénél szerdán koszorúzási ünnepséget tartottak a Farkasréti temetőben.

Most lenne 80 éves. Tudományos pályafutását 1924-ben a Tudományegyetem kémiai intézetében kezdte. A fizikai kémiában, ezen belül az elektrokémiában fejtett ki maradandó tudományos kutatói tevékenységet, emellett a természetudományok filozófiai problémáival is foglalkozott. 1948-ban a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választották. Éveken át az Akadémia főtitkára volt, 1952—56 között

a felsőoktatási, illetve az oktatási minisztérium élén állt. 1970-től a Magyar Tudományos Akadémia elnökévé választották; 1976-ban halt meg.

Erdey-Grúz Tibor születésének 80. évfordulója alkalmából az Akadémia kémiai tudományok osztálya szervezésében szerdán tudományos emlékülést tartott az Akadémia Roosevelt térj épületében. Elsőként Beck Mihály osztályelnök tartott előadást Erdey-Grúz Tibor a tudós, a tudománypolitikus és a tudománynépszerűsítő címmel. Az előadó utalt arra, hogy Erdey-Grúz Tibor már fiatal tudós korában egy életre elkötelezte magát az elektrokémiai kutatásokkal. Részt vett a budapesti egyetem új fizikai-kémiai és radiológiai tanszékeinek megszervezésében, majd irányításában. Céltudatos tudományos és tudománytervezői tevékenysége hozzájárult az egyetemen dolgozó munkatársak eredményeinek gyarapításához, a kémiai tudományok hazai fejlődéséhez. A felszabadulást követően részt vett a Tudományos Akadémia újjászervezésében is, majd élete során mindvégig felelős tisztségekben szolgált a magyar tudomány ügyét.

A tudományos emlékülésen további előadások hangzottak el az elektrokémia területéről, Erdey-Grúz Tibor munkásságáról.

(MTI)

Újabb faárúk

Újabb, korábban hiánycikknek számító fatömegcikk gyártását kezdtek meg a Borsodi Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság lillafüredi erdőszertében. Különböző faedényeket — gyümölcsalátokat, fatányérokat, fából készült pohártartókat — hoznak forgalomba, amelyet a bükki erdőségekben termelt gyertyán, valamint juharfából készítenek. Az új ké-

Humusz-trágya

Keresettebb, mint gondolták, ezért tovább növeli a Cofuna nevű szerves humusztrágya gyártását a Badaacsonyi Állami Gazdaság és az Agroker Aszfoton működő társulása. A főként kertészek és szőlőtermelők által vásárolt biológiai talajjavító anyagból az idén 30 ezer mázsát állítanak elő, s a többségét 40 kilós zsákokban hozzák forgalomba. A Cofuna a hosszabb ideje folytatott ásványi műtrágyázás hatására leromlott talajok biológiai aktivitását állítja helyre.

Öregek napja a vakok intézetében

Mint minden év októberében, most is megtartották Szegeden, a vakok intézetében az öregek napját. Az ünnepségen az intézet gondozottain, dolgozóin kívül megjelentek az újszegedi öregek otthonának lakói, a Gabonatermesztési Kutató Intézet és az Alföldi Vendéglátóipari Vállalat szocialista brigádjának tagjai.

Ünnepi köszöntőt és beszédet Lázár Sándorné, az intézet igazgatója mondott. Bevezetőjében köszöntötte az ünnepségen megjelenteket és külön — hangsúlyos bekapcsolásával — az ágyban fekvő gondozottakat. Méltatta a nap jelentőségét, azt, hogy a mai öregekről való gondoskodás nemcsak magány, hanem társadalmi ügy, az intézet dolgozóit, gondozóit is nagy szeretettel, hivatástudattal végzik munkájukat. Elmondta azt is, hogy a Gabonatermesztési Kutató Intézet szocialista brigádjának 9600 forint összegű adományából azoknak a gondozottaknak, akiknek eddig nem volt. Végül sok örömet, boldogságot, jó egészséget kívánt minden gondozottnak, az öregek otthona lakóinak. Az ünnepi

műsorban Nyilasi Istvánné verset mondott, Kutasi Katalin operanékesnő több szép operarészletet adott elő, Batári Sándor zongorakísérettel. A műsort követően ünnepi ebéden vettek részt a megjelentek. Az ebéd során az Alföldi Vendéglátóipari Vállalat szocialista brigádjának tagjai megajándékozták a résztvevőket.

Délután, ugyancsak az intézet kultúrtermében a Vakok és Gyengénlátók megyei Szervezetének kultúr-csoportja adott műsort. Lázár Sándorné igazgatónő köszöntötte az ünnepségen megjelent Suti Lajos megyei titkárt, a kultúr-csoport tagjait, majd hangulatos műsor keretében versek, régi slágerek, örökzöld melódiák, magyar nóták, csárdások, cigánydalok hangzottak el. Klímász Sándorné, Kiss Éva, Sítkei Andrea, Rózsahegygyi Sándor, Mihályi István és Kádár László előadásában. A zenei kíséretet Mihályi István (elektromos orgonán) és Kádár László (harmonikán) biztosította.

Barna Mihály, a Vakok Világa megyei tudósítója

Könyvek a dzsesszről

Az Egyesült Államok délvilági négerének közösségében született a jazz. Amerikában bontakozott ki, vált először népszerűvé, itt hajtották ki különböző stílusirágai. A két világháború között lényegében alig tudott a világ valamit is a jazzről, hiszen a húszas évektől inkább csak mutatában ruccantak ki jazzbandek Amerikából, át az óceánon. Nyugat-Európába: egy zenekar hozzánk is eljutott, a Vigadóban mutatkozott be. A lemezek elterjedésével az európai szellemi elit hamar fölismerte a jazz jelentőségét, ami furcsa módon nem így történt például Amerikában — mindazonáltal Európa lényegében az amerikai jazz befogadó közege, fölvevőpiaca volt, s csak az ötvenes évektől alakultak egyre másra a combók, big bandek, jazz szervezetek, szövet-ségek, klubok az öreg kontinensen. A jazz „szétáramlásának” folyamatában legfontosabb változást az jelentette, amikor kialakultak a szuverén nemzeti jazzművészetek. Kelet-Európában a második világháborút követő rövid föllendülés után — éppen a szemé-

lyi kultusz okán — vissza-

esés következett be, míg nem az ötvenes évek végétől a jazz „zöld utat” kapott a szocialista országokban is. A jazz fejlődéstörténete csak része Gonda János közzel-műltben megjelent összefoglaló kötetének: *Mi a jazz?* Mint maga a szerző írja előszavában, ez a könyv szélesebb olvasói érdeklődésnek szól, nem csak a szakembereknek, azoknak inkább, akik nincsenek szoros kapcsolatban ezzel a muzsikával, de szeretnének megtudni róla egyet s más. Az 1979-ben megjelent alapvető munkája tehát az úgynevezett szakkönyve Gondának — ez amolyan népszerűsítő, tájékoztató fejlődésvázlat, támpontokat kínálva laikusnak is eligazodásra a jazz különböző stílusainak, irányzatainak dzsungeljében. Ezekben a hetekben, hogy a Benkő Dixieland nagy amerikai sikere révén mintha a szokásosnál is élénkebb figyelem fordulna hazánkban a jazz felé, nemcsak Gonda János könyve számíthat megkülönböztetett érdeklődésre. Koltay Gáborné is, aki magáról a Benkő együttesről írt, ugyancsak a Zeneműkiadó gondozásában.

N. I.